

2020-09-17 12:37 CEST

SVÅRT SJUKA I COVID-19 UTFÖRSÄKRAS FÖR ATT SJUKDOMEN ÄR NY

Svårt sjuka människor riskerar att utförsäkras för att sjukförsäkringen inte tar hänsyn till bristen på kunskap om covid-19. Nu slår Svenska Covidföreningen larm. Människor måste välja mellan att se privatekonomin raserad eller att tvinga sig ut i jobb som de inte klarar av, med risk för att bli ännu sjukare. Det är ett akut läge, menar patientföreningen.

Vi är nu sex månader in i pandemin och många långtidssjuka i covid-19 passerar därmed den kritiska 180-dagarsgränsen i sjukförsäkringssystemet. Försäkringskassan kräver då bevis på att de sjuka inte kan genomföra något

arbete på arbetsmarknaden för att bevilja sjukpenning. Det krävs läkarintyg, där det hänvisas till "objektiva fynd". Men sådana intyg kan läkarna oftast inte skriva, för det saknas fortfarande både framtagna test och utredningar för de långtidssymtom som covid-19 orsakar.

- Sjuka patienter kommer i kläm i det låga kunskapsläget. Det är orimligt att kräva fynd i utredningar som vården inte kunnat genomföra, menar Åsa Kristoferson Hedlund, ordförande i Svenska Covidföreningen.

Bland Svenska Covidföreningens medlemmar finns patienter som nästan enbart får träffa läkare via videolänk och ofta saknas det covid-diagnoser på grund av den låga testkapaciteten under våren. Dessutom får patienterna sällan de remisser som krävs för att få utredningar. Följden blir att patienterna utförsäkras för att läkarintygen enbart bygger på deras egna uppgifter.

- Systemet förutsätter att människor blivit utredda ordentligt. När det inte är möjligt har de sjuka patienterna ingen möjlighet att få ekonomisk hjälp av samhället, förklarar talesperson Emma Mårtensson.

Försäkringskassan har möjlighet att skjuta upp 180-dagarsprövningen, om planerad vård eller rehabilitering blir inställd. Men detta undantag är skrivet för att förhindra utförsäkring av andra patientgrupper vars planerade vårdinsatser blivit uppskjutna på grund av Coronapandemin. De långtidssjuka omfattas sällan av undantaget, då de snarare väntar på diagnoser och utredningar än vårdinsatser. Svenska Covidföreningen menar att regeringen måste justera sina instruktioner utifrån detta mycket speciella läge, så att även de långtidssjuka i covid-19 får tillgång till fungerande skyddsnät vid sjukdom. Utförsäkringarna riskerar att öka lavinartat den närmsta tiden, eftersom de som insjuknade i mars och april närmar sig 180-dagarsgränsen.

Föreningen föreslår följande åtgärder:

☒ 180-dagarsgränsen måste omgående förlängas för personer med långtidssymtom orsakade av covid-19. Hänsyn måste tas till att merparten av gruppen aldrig fick möjlighet till test eller diagnos när de insjuknade.

☒ Personer med långtidssymtom orsakade av covid-19 ska inte nekas sjukpenning på grund av att de inte fått tillgång till ordentliga utredningar i

vården, eller för att långtidssymtomen inte fångas upp av idag tillgängliga tester.

☒ Samtidigt måste forskningspengar anslås och tvärdisciplinära mottagningar för långtidscovid - med forskningsanknytning - inrättas. Annars riskerar vi att bara skjuta frågan om utförsäkringar på framtiden.

Med nuvarande sjukförsäkringssystem riskerar de drabbade att förlora jobb och försörjning, men även näringslivet riskerar att förlora kompetent personal.

- Alla tjänar på ett system där det finns utrymme för hållbar successiv återgång i arbete när den sjuke klarar det. Det är inte möjligt när människor utförsäkras så här, avslutar vice ordförande Mathilda Sundvall.

Faktaruta

- Novus uppskattar att uppemot 150 000 svenskar kan vara långtidssjuka i covid-19.[1] Svenska myndigheter har inte genomfört någon kartläggning.
- Internationella studier visar att även hemmaliggande patienter kan drabbas av skador på hjärta[2], lungor[3] och hjärna[4].
- Långtidssymtomen kan bestå av andningssvårigheter, bröstsmärtor, fatigue (svår utmattande trötthet), led- och muskelvärk samt huvudvärk.

[1] <https://novus.se/novus-coronastatus/>

[2] Puntmann VO, Carerj ML, Wieters I, et al. Outcomes of Cardiovascular Magnetic Resonance Imaging in Patients Recently Recovered From Coronavirus Disease 2019 (COVID-19). *JAMA Cardiol*. Published online July 27, 2020. doi:10.1001/jamacardio.2020.3557 (<https://jamanetwork.com/journals/jamacardiology/fullarticle/2768916>).

[3] Zhao et al., (2020) Follow-up study of the pulmonary function and related physiological characteristics of COVID-19 survivors three months after recovery, *EClinicalMedicine*, <https://doi.org/10.1016/j.eclinm.2020.100463> ([https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370\(20\)30207-8/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370(20)30207-8/fulltext)).

[4] Lu, Y., Li, X., Geng, D., Mei, N., Wu, P.-Y., Huang, C.-C., ... Yin, B. (2020). Cerebral Micro-Structural Changes in COVID-19 Patients – An MRI-based 3-month Follow-up Study. EclinicalMedicine, 100484. doi:10.1016/j.eclinm.2020.100484 (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2589537020302285>).

Svenska Covidföreningen är en patientförening för covidsjuka, med syfte att belysa de långsiktiga utmaningarna för patientgruppen. Föreningen verkar för ökade forskningsanslag, tillgång till evidensbaserad vård och ett adekvat socialt skyddsnät för de som drabbats.

Kontaktpersoner

Åsa Kristoferson Hedlund

Presskontakt

Ordförande, Svenska Covidföreningen

ordforande@covidforeningen.se

070-600 42 57

Emma Mårtensson

Presskontakt

Talesperson och styrelseledamot, Svenska Covidföreningen

info@covidforeningen.se